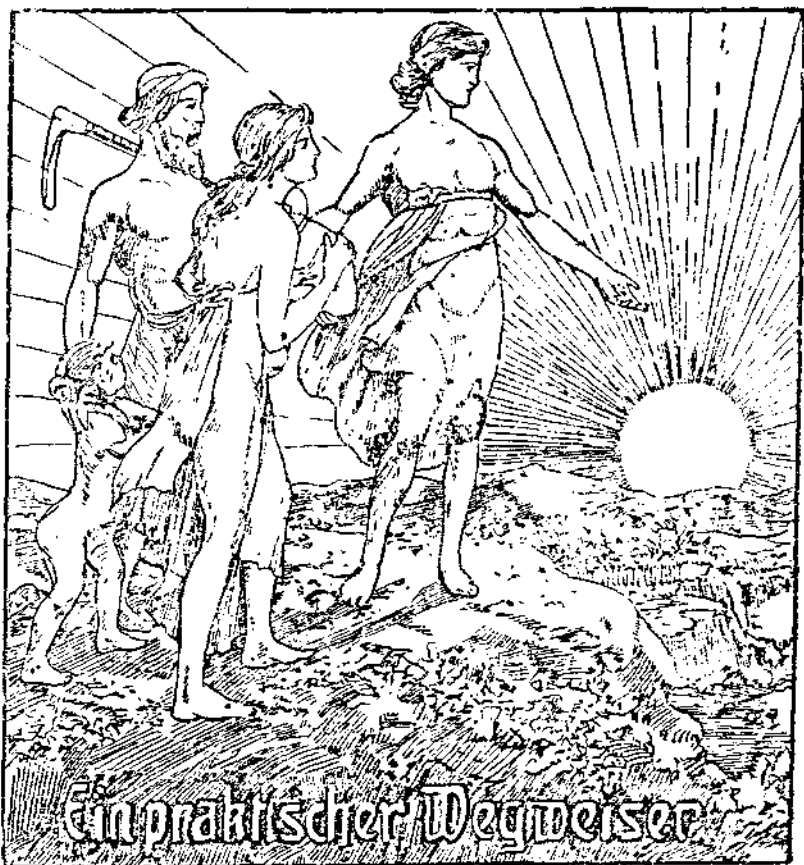

ПРИРОДЕНЪ ЛЪКАРЪ

Бозаджийница „ДЕБЪРЪ“

на **Цветко Ангеловъ**

е реномирана и дипломирана, поради чудната боза, която предлага на гоститѣ на Варна. При желание разнася по домоветѣ въ бутилки финна боза.

Излишно е да подчертаваме лѣчебността и хранителността на **Цветковата боза**. Защото, научно е доказалъ професоръ Златаровъ, че тя съдържа отъ 6-8 на сто захари, 0.3% минерални соли, и до 0.5% млѣчна киселина. А знаемъ какво значение иматъ всичкитѣ тѣ за здравето. Ами витаминитѣ които съдържа!

Пийте боза като не забравяйте че **Цветко Ангеловъ** е единъ въ Варна

ул. „Ц. Борисъ“

Запекътъ и неговото лѣкуване отъ Д-ръ Вандеръ

(превелъ Шаранковъ подъ редакцията на Д-ръ Н. Станчевъ)

За първи пътъ на български се посвещава такъвъ трудъ на запекъ. Затрудненото изпражнение на червата е станало нещо обикновено за днескашното общество. Никой не подозира, че това е източника на много болести и, че безъ урегулиране на изпраждането, нѣма оздравяване. Ясно и достъпно написаната книжка е илюстрирана съ 100 картини.

— Нѣка всѣки нашъ съидейникъ си обогати библиотеката съ тази ценна книжка. Доставка се отъ редакцията ни. Цена 40 лв.

Премията

за идната година **седма** къмъ списанието е

СУРОВОЯДЕНЕ

като нововъведение въ

ДИЕТОЛѢЧЕНИЕТО

Тя е готова и отъ 1 май е пусната въ продажба.

Предплатете още сега за да получите ценната премия веднага.

До 1. IX. абонамента е 60 лева.

ПРИРОДЕНЪ ЛЪКАРЪ

МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА ПРИРОДНО ЛЪКУВАНЕ.

ПРИРОДОСЪОБРАЗЕНЪ ЖИВОТЪ

И ЗДРАВНА ПРОСВЪТА.

Годишенъ абонаментъ 75 лева. За странство 100 лева.

Отдѣленъ брой 8 лева.

РЕДАКТОРЪ: Д-ръ КИРИЛЪ ЙОРДАНОВЪ, улица „Дебъръ“ № 10.

Природна обичь.¹⁾

Обичамъ зелената природа,
къмъ нея сърцето ми тупти.
Тя вечно весели народа,
всичко живо за нея ламти.

*

По зелената ѝ трева да ходя обичамъ,
да бера роснитѣ ѝ цвѣтя;
цѣль день съ поточетата да тичамъ
и букетъ да правя за малкитѣ деца.

*

Обичамъ въздуха чистъ да дишамъ
и да се качвамъ по младитѣ елхи.
Въ гжститѣ джбрави да надничамъ;
всичка нейна красота ме весели.

29 IV 1934

Мирчо Ал. Мирчевъ
у-къ IV а отд. у ще „Св. Методий“
гр. Варна.

Детска лѣтна колония

проектираме да уредимъ това лѣто; като първи опитъ, за по-широко и по организирано приложение „Назадъ къмъ природата“ на практика.

Въ собствена вила, срѣдъ лозята, 15 минути отъ море то, подъ вещо ръководство на учителъ по физическо възпитание и лѣкаръ, децата лѣтовници ще получатъ всестранно приложение на природнитѣ лѣчебни фактори въ духа на нашето учение за природосъобразенъ животъ и природно лѣкуване.

¹⁾ Авторътъ-дете, е синъ на една наша съидейничка. Едно талантливо дете, което обещава добро бъдеще.

Ще бждатъ приети **10 деца**. Желаящитѣ да оставятъ децата си въ наши рѣце за **окрепване здравето имъ**, нека се отнесатъ до редакцията ни за подробности. **Записванията** трѣбва да ставатъ още отъ сега, за да можемъ да имаме до **1 Юлий** достатъчното число деца и да съобщимъ точното почване. На мнение сме да опредѣлимъ времето отъ **15 Юлий до 15 — 20 Августъ** — едномесеченъ **природосъобразенъ здравенъ режимъ за детето Ви**. Запомнете това добре и поискайте подробности.

Децата ще получатъ квартира срѣдъ природата, приро, досъобразна храна, лѣкарски специални грижи, просвѣтлѣчебни гимнастики, слънце, море и т. н. Освежаването и окрепването е гарантирано. Приематъ се само здрави деца.

Д-ръ Кирилъ Йордановъ

Лѣчебенъ режимъ за гоститѣ на Варна

„Това което създава и поддържа живота то е въ сѣстояние само да го лѣкува“.

Малцина, може би, знаятъ, че срѣдъ медицинския свѣтъ се води доста енергиченъ споръ въ защита на единъ истински здравъ животъ и радикаленъ начинъ на лѣкуване. Наложения до сега начинъ на лѣкуване и здравеопазване срѣдъ широкитѣ народни маси, който е облѣченъ и въ официално признаване, е т. н. алопатично лѣкуване. Това ще рече въ дни на заболяване да употребяваме лѣкарства, които потискатъ присъщитѣ на болестта признаци. Или, които предизвикватъ противни на болестнитѣ прояви. Първоначално една малка частъ, за сега грамадно болшинство лѣкари и професори се противопоставятъ на този начинъ на действие. Споредъ тѣхъ, този пжтъ на действие е противоестественъ, пречашъ на естественитѣ лѣчебни процеси, спъващъ окончателното оздравяване и водящъ къмъ израждане на човѣшкия родъ.

Оформилитѣ се въ специални организации, лѣкари-реформисти вървятъ другъ съвсемъ противенъ на първия пжтъ на здравеопазване. Отхвърляйки лѣкарствения начинъ на действие, тѣ се връщатъ назадъ къмъ природата, въ чийто скутъ и въ унисонъ съ чийто закони, дирятъ опазването на здравето и лѣкуването на болеститѣ. Тѣзи медицински срѣди сж известни подъ името природни лѣкари, а лѣчебния имъ методъ биологично лѣкуване.

За нашето общество всичко това е почти непознато. Едва преди нѣколко години, съ съдействието на нѣколцина прогресивни интеллигенти, ние създадохме специална организация въ горния духъ, Д-во „Природолѣчение“. Има-

ме вече и клонове въ нѣколко центрове. Издаде се и прѣсна обширна литература по природно лѣкуване, като и специаленъ органъ, списание „Природенъ лѣкаръ“ възпитава последователитѣ ни въ горния духъ на здравеопазване. Всички, които сж дошли въ контактъ съ насъ, сж доста подготвени за това обновление. Настоящитѣ редове нека имъ служатъ за обогатяване познанията и ги направятъ годни за практическо прилагане на учението ни, особено сега презъ лѣтото — най подходящия сезонъ за пълно здравно прераждане. Защото, нѣма здраве, нѣма оздравяване, нѣма прераждане безъ освежаване всестраннитѣ жизнени функции — дишане, кръводвижение, веществена обмяна, пречистване на кръвта и тѣлеснитѣ сокове и т. н. А всичкото това става само по единъ единственъ пѣтъ — пѣтя къмъ интименъ допиръ съ природата.

Варна, красиво разположенъ на чудно хубавия морски брѣгъ, ни дава идеално съчитани всички лѣчебни фактори на природата съ тѣхната морска преимущественна специфичност. Ето защо, смѣтамъ за навременно да излеземъ съ следнитѣ нѣколко напѣтствия, съ които ще дадемъ въ рѣцетѣ на трезво живѣящитѣ единъ нарѣчникъ за превеждане на истински лѣчебенъ и възстановителенъ режимъ на морския брѣгъ.

Кои сж чудотворнитѣ природни фактори и какъ става тѣхното използване? Ето единъ въпросъ, чийто отговоръ трѣбва всѣки да знае. Защото, тѣ сж достъпни за всѣки, не струватъ нищо, сж абсолютно безвредни, а винаги спасяващи болния организъмъ. И при всичко това, не е ли велико прегрѣшение къмъ самия насъ, да не ги познаваме и не умѣемъ да използваме, когато сжщевременно, съ цената на граматни материални срдства, слѣпо гълтаме изкуствено произведенитѣ фабрични продукти и пълнимъ бездѣннитѣ джобове на свѣтовния лѣкарственъ капиталъ.

И ето накратко какво би могаль всѣки отседналъ въ Варна, а и другаде, на почувка, да направи за своето здраве:

Да използваме морския въздухъ. Прохладенъ, постоянно въ по-силно или по-слабо движение, чистъ, озонирани¹⁾, а и наситенъ съ активиращи живата машина елементи¹⁾ той представлява единъ идеаленъ лѣчебенъ факторъ. Но какъ? Нѣма по лесно отъ това. Въздушната баня е всѣкому отъ полза. Събличаме се голи и се къпимъ въ въздуха, като правимъ сухи изтривания на тѣлото съ рѣце, парцалъ или мека четка. Последното се казва четковъ масажъ. Презъ времетраенето на въздушната баня може да се направятъ и леки тѣлесни упражнения. Дишай чистъ

¹⁾ Подробности въ моята книжка „Варна, какво, какъ лѣкува“.

въздухъ, е друга здравна повеля за варненскитѣ гости. Независимо отъ това, трѣбва да се спи при отворенъ прозорецъ, а още по-добре, съвсемъ на открито, нужно е прекарване възможно по-дълго време отъ деня, вънъ срѣдъ природата. Дишай дълбоко е нѣщо малко разбрано, а още по-малко прилагано. Не е достатъчно обикновеното повърхностно дишане. При него голѣма частъ отъ дробоветѣ оставатъ непровѣтрени, нечистия въздухъ се задържа въ тѣхъ, довежда се до застояване и лесно заболѣване. Нужно е умишлено нарочно да съсрѣдоточимъ вниманието си въ тази специална задавка и направимъ дихателни упражнения. Предъ отворения прозорецъ, най-добре вънъ срѣдъ природата, непосредствено на морския брѣгъ да правимъ до десетина дълбоки вдишвания и пълни издишвания. Това става при изправено тѣло, дигнати ржце, леко усмихнати, бавно, безъ грубо пресиляне, вдишваме презъ носа и издишваме презъ носа. По този начинъ чрезъ издишване, изкарваме нечистия въздухъ отъ дробоветѣ и не му позволяваме да нахлуе дълбоко въ бѣлодробнитѣ мѣхурчета. Издишването презъ уста е наистина препоръчително отъ нѣкои автори, а и азъ съмъ държалъ на него, но при мисълта, че задържанитѣ при вдишването въ носа пращинки ще нахлуватъ все по-навжтре, ни налага при всѣко вдишване да се последва отъ издишване презъ носа, за да се изхвърлятъ тѣ обратно навънъ. Бавно и внимателно дишане се налага особено за по-възрастнитѣ поради опасността отъ сътресения и тѣхнитѣ последствия.

Слънцето е най-мощния лѣчебенъ факторъ. А нѣма по-пригодно мѣсто за неговото използване отъ морския брѣгъ. Казанитѣ вече преимущества на морския въздухъ, както и рефлектиращата способностъ на пѣсъчната и водна повърхностъ, правятъ, щото слънцето да е по-силно действующо особено съ своитѣ изобилни лѣковити лжчи. Неговото използване става посрѣдствомъ слънчевитѣ бани. Първоначално полуголъ и по-кратко, по-сетне голъ и по-продължително, ние излагаме тѣлото си на действието на слънчевитѣ лжчи. Препоръчва се положението да се често мени, а често и да се сжщевременно движимъ. Така равномерното разпредѣление е осигурено, слънцето се понася по-добре. Но не само това. Слънцето се уползотворява още и съ това, че на него излагаме всичко що ни окръжава и е въ допиръ съ насъ. Дрѣхи, стаи, сждове и т. н., излагани редовно на слънцето, получаватъ винаги известна доброкачественостъ и сж съ преимущества за здравето. Защото, известна е неговата способностъ да убива болестотворнитѣ организми. Почвайки отъ 15 минути за възрастни и 5 минути за деца, спокойно можемъ да се излагаме до 1—2, а при специални показания

и повече, на слънцето. Бавното, интензивно потъмняване на кожата показва правилното прилагане.

Морската вода въ топло, или студено състояние, е другъ отъ чудоворнитѣ фактори на морския брѣгъ. Като свободни къпаня, топли вани, топли студени, или менящи душове, обжулвания, поливания и тѣмъ подобни форми на приложения, водата е приложима и отъ полза за най-каления и най-нежния индивидъ (вижте подробности моята книга „лѣкуване съ вода“ 20 лв.). Обжулването става съ мокри ржце, мокаръ парцалъ, или мокра мека четка. Поливането става съ обикновена лейка. Душа съ специално приспособление, но и лейката върши сжщата работа. Свободното къпане става вече известно какъ. Нуждно е само да се знае, че къпане повече отъ 5—15 минути при плаване е излишно и вредно. Хвърлянето внезапно въ водата вредно. Влиза се бавно, намокрятъ се краката, ржцетѣ, гърдитѣ и тогава цѣлото тѣло. Бавността е нужна за да се даде възможност на организма да привиде въ изпълнение правилното кръворазпредѣление. Иначе има опасност отъ пресилено проливане на кръвъ и спукване на кръвоносни съдове. Такъвъ случай имахме скоро въ Варна съ удавянето на единъ студентъ именно по тази причина. Непознато може би, водоприложение, което е на мѣсто за летувящитѣ презъ лѣтото, това е хладната седяща баня. Въ седяща баня съ вода отъ 20—25 С се сяда при добре стопляно тѣло и се стои 5—15 минути. Самочувствието показва да съкратяваме или продължаваме банята, както и да намаляваме или увеличаваме температурата. Чудното действие на тѣзи приложения върху коремнитѣ органи и цѣлото тѣло и нервната система трѣбва да се запомни отъ всѣки.

Работата като лѣчебенъ факторъ е сжщо така малко позната. А единъ известенъ професоръ казва: „Ако работата се използваше отъ всички достатъчно и правилно, лѣчебното изкуство би станало излишно“ И тъкмо за отдалъ се на закрепване, този въпросъ е много важенъ. Лека градинска работа или тѣлесни упражнения, или, найсетне, масажътъ, сж достатъчни форми на приложение. Трѣбва да не става пресилване, което се познава по преуморяването.

Почивката е друга повеля на законитѣ за здравопазване. Всички горни приложения не биха ни дали исканитѣ резултати, ако не се използва благотворното действие на почивката. Ако си лѣгаме рано и ставаме рано, както и ако спазваме обедната почивка съ нѣколко часова лежане на открито, можемъ да бждемъ спокойни, че сме изпълнили това си задължение. Нощното скитане, пречи на добрия резултатъ.

Храненето се явява като надъ всичко стояща нужда. Общо взето, днеска хората се хранятъ противоположно съ отровна неподходяща храна. Като резултатъ отъ това се родиха безброй болести, чийто изчезване е възможно само по пътя на превъзпитание въ храненето. Изобилна растителна храна, ограничаване до минимумъ животинската, изобилно суровоядене, подходящо съчитана, е режимъ, който за лѣтото е наложителенъ. Даже и строгия постъ, абсолютно отказване храната за день два и повече, периодически е на мѣсто за много дирящи излѣчение (подробности вижте „Лѣкуване съ постъ“ 15 лв. и „Суровоядене като нововъведение въ диетолѣчението 15 лв) Гроздето, чийто центъръ е Варна, нѣма защо да хвалимъ като лѣкарство. Това е известно и на децата вече.

И ето единъ

Еднодневенъ планъ.

Сутринъ се става въ 6 часа. Направяме си въздушна баня, обжулване, лѣгаме въ лѣгло до затопляне ставаме, нѣколко тѣлесни упражнения и дишания и обличане. Или — отъ топлото лѣгло една студена потапяща седяща баня, лѣгане. Или — въздушна баня, четковъ масажъ, тѣлесни упражнения, дишания и лѣгане. Или — босоходене, възъушна, четковъ, тѣлесни и лѣгане. Това е достатъчно. Комбинирайте споредъ индивидуалнитѣ си особености, нуждитѣ си, а и лѣкарскитѣ съвети. Научете се да се самоконтролирате, да различавате добрия и лошия резултитъ. Тогава опасности нѣма.

Преди обѣдъ вече е ясно, че е времето за слънчеви бани и свободно кжпане. Достатъчно отпочинали отъ тѣзи приложения правимъ обѣдъ и лѣгаме за обѣдната почивка. Тази почивка е отъ голѣма цена и тя обославява, ако щете, цѣлия ефектъ отъ всички други приложения. Леженето на обѣдъ да става непременно съблеченъ, най-добре съвсемъ голъ подъ юрганя. Трѣбва въобще да се научимъ да ценимъ преимуществата на спането голъ, чийто подробно описание не е работа за това мѣсто. Нека не пропусна да кажа, че обжулване, или седяща баня могатъ и следъ това спане да се направятъ.

Следъ обѣдъ времето е най-добре да се използва за разходка срѣдъ природата, лека работа и други занимания.

Вечеръ лѣгането да става въ 10 часа, като е минало поне 2 часа отъ вечерята. Тѣзи които правятъ топли морски бани подходящо е да ставатъ следъ обѣдъ привечеръ.

И още много подходящи приложения и тѣхни комбинации може всѣки да нареди и използва за здравето си.

Силата на природното лѣкуване.

Лѣчебни ефекти отъ клиниката.

отъ Prof. Schönenberger — Berlin.

1) К. страда отъ 20 год. отъ катаръ въ кухината на челната костъ. Опериранъ е три пжти. Единъ виденъ професоръ го преглежда и му препоръчва четвърта операция. Предвиждайки неуспѣха и на четвъртата операция, болниятъ отказва да се оперира и решава да се отдаде на природното лѣкуване. Въ моята клиника биде подложенъ на сухоядене въ духа на Шротъ, както и редовно облѣчване съ парна струя. Следъ три седмично лѣкуване състоянието се така подобри, че всички признаци изчезнаха. Следъ три години провѣрка на състоянието му: напълно здравъ, само че сега г. К. е ревностенъ привърженикъ на водолѣчението. Важното е, че този боленъ има и куража да отиде при лѣкуващитѣ го професори и имъ се представи като оздравѣлъ.

2) Нека болниятъ самъ да говори. Той ми пише: „Мн. ув. г. професоръ, приятно ми е да Ви съобщя, че следъ нѣколко седмично строго лѣчение. мога да Ви донеса приятната вестъ, че съ толкова прости и евтини срѣдства можахъ да се отърва отъ 10 годишния си екземъ. Следъ дълги лутания и безрезултатно лѣкуване, най-сетне нареденото отъ васъ паролѣчение ми донесе тъй желаното оздравяване.

Съ отлично почитание: D-г Ко.

3) Но не всички еднакви случаи се лѣкуватъ еднакво: — г-жа С. страда отъ дълги години отъ екзема. Силниятъ сърбежъ не ѝ дава мира и сънъ. Силно отпадане на общото състояние. Изследвана, урината съдържа 6% захаръ. Лѣкуването, следователно беше: строго суровоядене (предимно ябълки и сокъ отъ мандарини) и облѣчване съ кварцова лампа. Въ резултатъ екземата и захръта изчезнаха и болната се чувствува като новородена. За сега болната прилага седмично два дни плодоядене и се чувствува много добре.

4) Пациента Р. има въ дѣсната слѣпчна областъ една буца. Въ младини е страдалъ отъ сифилисъ и е билъ лѣкуванъ съ инъекции. Сухояденето (Schroth) и слънцелѣчението на морския брѣгъ „стопихо“ тумора и болния оздраве. Вече 9 години отъ тогава болния е здравъ.

Б. Р. Предвидъ упоритостъта на екземата, горнитѣ случаи сж много поучителни. И ние сме имали вече нѣколко случаи отъ екзема (много стара), кждето паролѣчението ни даде отличенъ резултатъ. Ясно е, че екземата се явява като очистителна реакция, затова и паролѣчението, слънцето и суровояденето го тъй ефикасно лѣкуватъ. Потискането, следователно, е вредно.

Любеницитъ (динитъ) като храна

Любеницитъ вирѣятъ особено добре въ Южна Европа, Египетъ, Съединенитъ щати, Япония и Филипискитъ острови.

Тѣ сж били култивирани въ древността отъ еврейтѣ, арабитѣ и египтянитѣ.

Най-добри сортове въ България излизатъ въ Ломско, Плъвенско, Русенско и Пловдивско. Въ Бургаско се славятъ Св. Николскитѣ дини.

Консумирането на динитъ въ цѣлъ свѣтъ е най-голъмото въ България—38—78 кгр. на глава, Италия ни следватъ съ 16 кгр. на глава, Ромъния съ 14 кгр., Унгария — 13 кгр., Съединени щати — 4, и Япония съ 4 кгр. на глава (Виждь Год. Соф. унив. кн. 2—3 Х-мия и ест. ист. 1928 г. Г. Ранковъ).

Филипинскитѣ дини съдържатъ захарь 6.98 на сто, Русенскитѣ 5.94 — 10.1 на сто, Дуванджийски 4.60 на сто Догиново конарски 10.46 на сто, главно инвертирана захарь, малко азотни вещества, саободни киселини, алкалии и витамини.

Любеницата е плодъ, който може да се яде еднакво полезно преди и следъ ядене и въ голъми количества, безъ да се прияде и омръзне. Разстройства ставатъ отъ другата храна, която се яде сжщевременно и когато най-вече е развалена. Суевѣрието, че отъ дини и пѣпеши хваща треска е неоснователно: треската се получава отъ ухапване на болни комари отъ малария, които сж въ изобилие по време сезона на динитѣ и пѣпешитѣ.

Съ своето съдържание на 88—95 на сто вода, динитѣ уталожватъ жаждата, промиватъ тъканитѣ и заедно съ алкалитѣ, киселинитѣ и витаминитѣ подобряватъ обмяната на веществата въ тѣлото по идеаленъ начинъ подобно на гроздето. Отъ витаминитѣ се съдържатъ почти всички видове, както и въ зеленчуцитѣ. Изследванията, които е правилъ проф. Т. Петровъ (виждь сп. бълг. гигиен. прегледъ кн. III 932 г.) за действието на любеницитѣ върху морски свинчета, следъ като сж били хранени съ безвитаминна храна или съ обикновена такава, сж дали за резултатъ следното: като се дава по 30 гр. любеница на день на морско свинче, то се поправя и нараства по-д бре и отъ хранитѣ съ нормална храна. Общия изводъ отъ тѣзи изследвания е: любеницитѣ сж плодове, консумирането на които принася на организма силородни, най-лесно оползотворими храни, които причисватъ организма, като лаксативни и диуретични, а сжщевременно алкализиратъ кръвта и тѣлеснитѣ сокове и подобряватъ обмяната на веществата. Съ тѣзи си качества любеницитѣ съдействуватъ за подоброту оползотворение на известни мъчносмилателни и неапетитни храни.

Освенъ като полезна, храна, любеницитѣ помагатъ при известни болести като рахитъ, скурбутъ, нефритъ, туберкулоза, засилватъ организма при всички слѣби деца и възрастни предразположени на заболяване поради нехигиениченъ животъ или еднообразно хранене.

Прочее, яжте всички този изобилень и благодатень плодъ.

Д-ръ Кирилъ Йордановъ

Нещо за водния плевритъ

(Изъ целесъобразността и самопомощята на жизненитѣ сили въ болния организъмъ).

Както и самото име показва, водень плевритъ ще рече възпаление на плевралната ципа придружено съ събиране на вода. Защото имаме възпаление на тази плевра, безъ събиране на ексудатна течность. Това е вече сухъ плевритъ.

Етиологията на тази болестъ е доста изчерпателно изяснена. Повечето автори сж на мнение, че съ малки изключения, водния плевритъ е на туберкулозна почва. Други автори отиватъ даже до тамъ, че се съмняватъ въ това, дали има плеврити на не туберкулозна почва (напр. на ревматизмална).

Подробно сме разгледали въпроса за тази болестъ и нейното лѣкуване въ миналитѣ години на нашето списание „Природенъ Лѣкаръ“. Тукъ искаме само да допълнимъ знанията на читателитѣ си съ това, което ще следва по-долу:

Изтакането на водата по изкуственъ начинъ е едно отъ любимитѣ приложения на лѣкаря днесъ, а и доста изстойчиво искано отъ болнитѣ. Лекъ казано, събраната вода е ненормално, нейното премахване, следователно, е правилното действие и пълното оздравяване. Така се мисли, особено мислеше се по рано. Въ най-ново време, както изъ срѣдитѣ на алопатично предразположенитѣ, но особено отъ лагера на природното лѣкуване, се застава на базата на „чакането“. Тоестъ съ изтакането на водата да не се бърза. Една отъ важнитѣ причини за това чакане беше тогава тази, че водата следъ това пакъ се събира и изтакането става безсмислено. Само въ крайни случаи, при много вода и признаци на механическо пречене на сърдцето и дишането, биваше да се пристъпи къмъ изтакането. За други мотиви не се говореше, или не много.

Науката за природното лѣкуване виждаше въ избухването на единъ водень плевритъ целесъобразенъ смисленъ активъ на борящия се организъмъ и е била винаги изъ основа противъ точене на водата. Всѣко изкуствено махане на водата би било събръяне на това, което организма съ трудъ гради. Сжщото прегръщение ще извършимъ и, ако потискаме проце-

са по единъ или другъ начинъ. Отъ тукъ и мотивираното изхвърляне на лѣкарствата при тази болестъ.

Заслужава да споменемъ и многото усложнения и сетнешни заболявания при тази болестъ. Споредъ реформаторското движение срѣдъ медицинския свѣтъ, това се дължи пакъ на потискащия начинъ на лѣчение и изкуственото изтакане на водата. И наистина, една анкета веднага ще ни остави, защото вече много пѣти е потвърдено, че почти всички туберкулозно болни сж страдали отъ воденъ плевритъ.

Въ подкрепа на това очакващо становище на науката за природно лѣкуване идва изследването и съобщението на медицинския авторъ фонъ Валдеръ, което той прави достояние на медицинския свѣтъ въ медицинското списание „Медицинише Клиникъ“ № 20 отъ 1926 год. Значи отдавна доказана истина. Авторътъ енергично се противопоставя на гонемите преждевременни изкуствени манипулации, като твърди, че плеврита се явява като целесъобразно, смислено, биологично събитие съ крайна целъ—спасяване на застрашения организмъ. (*Die Pleuritis ist ein biologisch nützliches Ereignis*).

Действающия механизъмъ на самопомощта по този начинъ е въроятно възпалителния процесъ като отбранителна реакция на защитнитѣ сили на организма. Още и въ духа и смисъла на принципа на изкуствения пневмотораксъ. Тоестъ, съ насъбралата се вода организма се стрѣми да приведе въ покой бѣлия дробъ на съответната страна, а и на дветѣ, като по този начинъ даде възможностъ на защитнитѣ сили да ликвидиратъ съ едно гнѣздо, застрашаващо живота. Точно тъй, както се обѣснява действието на изкуствения пневмотораксъ при избухнала вече туберкулоза. Съ тази само разлика, че самопомощта идва много по-рано, преди всѣкакви признаци на открита туберкулоза, насмогва да потуши болестта още въ зародиша, когато изкуствено вкаранъ въздухъ идва едва следъ голѣми поражения. Ясно е, че самопомощта идва гукъ много на време, лѣкува, но и предотвратява. И то по начинъ мжчно доловимъ и обѣснимъ отъ човѣшкия умъ, следователно и едва ли наподобяемъ съ каквито и да е срѣдства.

Поуката и заключението отъ всичко това може ли да бжде друга освенъ: страдащия отъ воденъ плевритъ да не бърза да потуши манифеста на болестното състояние, да не точи изкуствено водата, а да има търпението, да дѣчака естествения развой на болестта и, подпомагайки организма, да изведе до пълно, радикално оздравяване. Тогава и усложненията и сетнешното избухване на туберкулозата ще се, възможно, избѣгнатъ.

Нека се запомни, че всѣко изнасилване на природата при кое да е заболяване, е катастрофално за болния, даже и да става съ безвредни лѣчебни срѣдства. А болнитѣ обикно

венно иматъ много малко търпение за да изчакатъ непринудения край на болестта. Още по-малко при една болестъ, като водния плевритъ на туберкулозна почва, който е тежко и продължително страдание. Нека страдалитѣ си взематъ добра бележка и, следвайки жизненитѣ закони на природата, направятъ възможното за предотвратяване последствията, ако не успѣятъ да предпазятъ отъ първопричината.

А кой е способенъ на такава предвидливостъ и вещина? Разбира се само просвѣтения. А това идва отъ четене и пакъ четене.

За поука

Извадки изъ едно отправено до редакцията писмо

1. . . Като 5 годишно страда отъ менингитъ. Вземано му е три пжти сокъ отъ гръбначния стълбъ (значи правена му е три пжти лумбална пункция б. р.). Обаче следъ третата инжекция детето се парализира цѣлото. Следъ нѣкакви бани и прочие детето подобрява, но едина кракъ остава и до днесъ парализиранъ-вцепененъ. Нещастното дете може едвамъ да се движи съ помощта на столче. Можете да си представите болкитѣ и страданията на нещастната майка. Молимъ Ви. . . т. н. . .

2. . . Като 5 месечно боледувало пакъ отъ менингитъ. По съвета на лѣкаритѣ главичката на детето е държана два дни въ ледъ. Това изглежда е повредило. Нѣкой мозъчни центрове сж се парализирали. За сега иначе се развива добре, но съ голѣмъ дефектъ въ говора. Всички опити да се направи нещо за подобриенето му останаха безрезултатни. Молимъ Ви. . . т. н.

Желая Ви крепко здраве и дълги години за реализиране Вашия идеалъ.

Русе, 8. II. 933 год. Сърдеченъ приветъ: Ст. Т. Д-ва.

Б. П. Както лумбалната пункция, така и ледоприложението сж ужъ изпитани отъ науката и препоржчани отъ сжщата. И двете, споредъ науката за природното лѣкуване, се успорзатъ, както въ ефикасността имъ, така и поради вредата и опасността отъ тѣхъ. Особено леда се изхвърля напълно по препоржкитѣ най-първо на професоръ Винтерницъ, по сетне професоръ Лейденъ, а по-сетне и други. Предаваме горнитѣ два случая безъ каквито и да е коментарии, като ги оставаме на преценката на читателитѣ.

Полезни рецепти

Лимонова лимонада

Взематъ се два сочни лимони, Прерѣзватъ се по на половина. Сокътъ имъ се поставя въ литъръ вода. Настъргва се много ситно кората на единъ лимонъ и се поставя въ водата. Налива се въ шише и се оставя запушено да стои половинъ часъ. Следъ това се прецежда презъ тънка кърпа. Така се получава отлична напитка за болни и здрави съ особена разхладителна стойностъ за лѣтото. Подслаждането става съ медъ, който се поставя още въ началото.

Изъ науката.

Поимологията ¹⁾ на коремния тифъ — отъ професоръ Д-ръ Шикеръ отъ 1933 год. Авторътъ е професоръ по история на медицината при медицинския факултетъ въ Вюрцбургъ. На достъпенъ езикъ, той ни запознава съ законитѣ по които се явяватъ и идватъ тифуснитѣ епидемии. Разглеждайки обстойно историята на тѣзи епидемии, той ни показва, че появата и изчезването на тифуснитѣ епидемии ставатъ по силата на специални епидимиологични закони. Изброява несъстоятелността, на бактериологическитѣ догми, създадени въ връзка съ тифуснитѣ епидемии. Изхождайки отъ горнитѣ исторически факти, той ни показва, че върху стойността на всѣкакви противотифусни ваксинации можемъ да си направимъ правилно, безпристрастно заключение само ако го правимъ въ връзка съ горното.

*

За спането преди полунощъ се изказва Щьокманъ въ специална книга. Той ни обръща вниманието върху това, че сънътъ преди полунощъ ни доставя изобилно освежителни оздравителни и съживителни сили. Да се докажатъ тѣ, може само като всѣки направи нужния опитъ върху себе си. Тоестъ като си въведе като задължение да лѣга рано и рано да става. Въ такъвъ случай неминуемо ще почувствува благотворното влияние на тѣзи потайни сили върху своя организъмъ.

*

За кръвопускането отъ Д-ръ Шарфбилигъ отъ 1933 год. Авторътъ разглежда подробно историята, теорията и показанията на това приложение въ лѣчебното изкуство. Въ заключение казва, те лѣкаръ, който владѣе добре водоприложенията, диетолѣчението и умѣе да освежава отлжчителнитѣ органи на тѣлото, рѣдко ще изпадне въ нужда да

1) наука за епидемитѣ

прилага кръвопускането. Значи безъ напълно да се отрича кръвопускането се смѣта, като не твърде невинно приложение (операция) и затова къмъ него трѣбва да се прибѣгва рѣдко въ краенъ случай. Но въ никой случай да не се оставя на баби и ходжи да вършатъ тази работа кога трѣбва и кога не.

Фридмановото лѣкуване на туберкулозата е една голѣма нула.

Внасянето е прилагането на фридмановата туберкулозна ваксина у насъ е забранено. Въпрѣки това, вече отъ нѣколко мѣста чувамъ да се прилага отъ нѣкои лѣкари. Поставянето на една инжекция струвала 400 лв! Единъ приятель даже ми разправя, че е доволенъ отъ тѣзи инжекции, защото температурата му паднала още отъ пързата инжекция. Това наистина говори, че указва нѣкакво влияние върху болестното състояние. Въпроса е сега какво именно, като активъ, или пасивъ лѣчениеъ.

Поради това, че полето на приложение е една болестъ, при която болнитѣ сж готови на „мило и драго“ и като така сж обектъ на безбожна експлоатация отъ звани и незвани, намирамъ за полезно да направя достояние на читателитѣ си следното:

Прускитѣ министерства на просвѣтата и земледѣлието сж предприели една официална анкета и проучаания на стойността на фридмановата ваксина, въ резултатъ на което се установява, че Фридманъ е основаль собственъ институтъ за ваксини въ Лайпцигъ. Съ помощта на нѣкои си братя Скларцъ той основава интернационална лига за борба противъ туберкулозата. Органъ на тази организация е „Д е р ъ Д у р х б р у х ъ“, който застъпва изключително интереситѣ на фридмановия институтъ и специално неговата ваксина противъ туберкулозата. Въ тази международна ваксинация сж били приплетени имената на десетина познати мошеници и спекуланти, чийто имена се изброяватъ въ официалния протоколъ.

Следъ обстойно научно мотивирине се дава заключение, че всички чужди и немски автори, които сж се занимали сериозно съ научната приценка на това срѣдство сж я отхвърлили напълно и дали унищожителна приценка. Предложено на Фридманъ и неговия антуражъ да се съгласи на съвсѣмъ-отно безпристрасно проверяване стойността на неговото срѣдство, е било отхвърлено отъ откривателя.

Въз основа на това проучване, официално въ Германия се взема отрицателно становище противъ нейното прилагане. Съидейници, внимавайте, преди да платите 400 лева за една инжекция!

Изъ движението въ Германия

Единъ дневенъ редъ

На 24 и 25 Мартъ 1934 год. се е състояло масово събрание на лѣкаритѣ и професори напуснали алопатичната медицина и минали на страната на природното лѣкуване. Дневния редъ е билъ следния:

1) Сливане всички поддѣления на биологичнитѣ лѣкари въ единъ официално признатъ и въведенъ съюзъ — природни лѣкари.

2) Насоки за вербуване привърженци за природното лѣкуване и природосъобразния животъ и срѣдъ лѣкаритѣ.

3) Въпроса за природнитѣ лѣкари и природолѣчебнитѣ организации.

4) Рефератъ на тема „кризата въ медицината“.

5) Физиологията и показанията на хидротерапевтическитѣ (водолѣчебнитѣ) приложения на практика.

6) Приемане на нови членове (лѣкари и професори).

Единъ неспиренъ възходъ, койго трѣбва да зарази и най заспалата съвестъ у насъ. Гозори ни още и за това, че свѣтотно извѣстни лѣкари и професори организирано, подъ покровителството на официална Германия, работятъ за провалянето на лѣкарственото лѣкуване и възгържествуване на природното — да разрешатъ кризата въ медицината. Читателю прицени горното добре и се поучи.

Мисли на велики хора

— „Томува, комуто и съ това не можахъ да повлияя, нему е въобще невъзможно да се въздействува“

— „Само онѣзи, които нѣматъ желание да се усвършенствуватъ и обновятъ познанията си, само тѣ държатъ на своето и се защищаватъ“

D r Lahmann
предъ свои слушатели

Едно откровение.

Защо лѣкаритѣ губятъ своитѣ пациенти?

Споредъ допитването, което едно италианско списание направило до своитѣ абонати по тоя въпросъ 14% отъ лѣкаритѣ губятъ своитѣ пациенти поради високитѣ хонорари, които искатъ, 10% поради неакуратното посещение на болнитѣ, 10% поради липса на тактъ и отказване на безплатни съвети на улицата и на гости, 7% поради безразличие и незаинтересованостъ при изследването, 50% поради недаване рецепти,

30% поради недостатъчни знания, 20% поради това, че лѣкарътъ държи въ кабинета си въ приемнитѣ си часове несимпатични помощнички, 10% поради прекалена откровеностъ при съобщаване диагнозата.

Изъ „Медиц. вестникъ“

Б Р. Ето драги читателю, каква стойностъ има писането на рецептитѣ. Ясно наль? Неволно се натрапва тогава въпрска, дали тъй лесно би се решилъ човѣкъ да се откаже по научни съображения да пише рецепти? Наистина твърде тежка задача Ако нѣкой познава нѣкого, който поради интереса на болнитѣ и любовъ къмъ науката би се отказалъ отъ половината си месечни печалби, моля да се съобщи въ редакцията. Това ще е наистина единъ раритетъ.

На плажа въ Варна

Интересна фигура съ курсиститѣ отъ лѣчебно-гимнастическия курсъ на д-во Природолѣчение“ презъ лѣтото 1933 год. съ ржководителя г. Тома Петковъ

Детски лечебно-гимнастически курсъ

урежда и тази година Д-во „Природолѣчение“ за шеста година подъ ръководството на учителя по физическо възпитание Тома Петковъ и Дръ К. Йордановъ.

Курсътъ е единственъ по рода си у насъ и дава на децата възможностъ целия преди обѣдъ да използватъ въздуха, слънцето и водата за тѣлесното си укрепване. Лѣчебно-гимнастическитѣ упражнения идатъ да корегиратъ деформациитѣ и да доразвиятъ недоразвититѣ деца.

Родители съидейници, използвайте и тази година курса, защото постигнатитѣ нѣколко години резултати говорятъ ясно за ползата отъ тѣхъ.

Подходящи беседи, екскурзии, игри, и плазане е предвидено като редовна програма. Всѣки гостъ на Варна може да повѣри детето си въ нашитѣ ръце за да прекара спокойно почивката си.

Искайте подробности отъ редакцията, Дебъръ 10 Варна.

Единъ отзивъ

Нѣщо необикновено въ шестгодишната ни дейностъ — е единъ лѣкаръ да се искаже, тъй ласкаво и най-важното тъй откровенно за нашъ трудъ.

А ето сега какво пише колегата Дръ Ст. Джаковъ, въ своя вестникъ „Ескулапъ“ бр. 9, за нашитѣ две книжки — Паролѣчение и Четковия масажъ:

„ . . . и дветѣ тѣзи книжки — единствени по въпроситѣ въ нашата медицинска литература, непременно трѣбва да се прочетатъ отъ всѣки лѣкаръ и интелигентенъ“.

Нагледъ това е нищо, да се искаже нѣкой удобрително за единъ трудъ, но специално за нашъ трудъ при днескашната атмосфера, това е цѣло събитие, което ние особено подчертаваме съ следното пояснение:

За първи пѣтъ въ българската медицинска литература се появява трудъ изъ горната материя.

Отъ всѣки лѣкаръ тѣ трѣбва да се прочетатъ.

Нека това добре се разбере и правилно прицени.

Отъ своя страна ние пѣкъ благодаримъ на колегата г. дръ Джаковъ за правилната преценка, която дава за книжкитѣ ня, като му обещаваме да го подкрепимъ въ издаването на неговия вестникъ, за подкрепа на който молимъ и нашитѣ абонати!

Трѣбва да отбележимъ, че противъ колегата е възстаналъ в-къ „Мед вестникъ“ затова, че билъ правилъ достойнство на обществото слабитѣ страни на медицината!

ПРИРОДЕНЪ ЛЪКАРЪ

МЪСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА ПРИРОДНО ЛЪКУВАНЕ.

ПРИРОДОСЪОБРАЗЕНЪ ЖИВОТЪ

И ЗДРАВНА ПРОСВЪТА.

Годишенъ абонаментъ 75 лева. За странство 100 лева.

Отдѣленъ брой 8 лева.

РЕДАКТОРЪ: Д-ръ КИРИЛЪ ЙОРДАНОВЪ, улица „Дебъръ“ № 10.

Къмъ лъкаря!

Представи си, че си докторъ! Утре ще дойде работникъ да те вика при нѣкой боленъ Той те повежда изъ единъ отъ тия кални, мръсни квартали, улицитѣ на които никога не виждатъ слънце, поради близостта на покривитѣ.

При мъжделивата свѣтлина на димящата лампа, задушавайки се отъ смрадливия въздухъ и отъ вонята, ти се подемашъ къмъ петия етажъ по една кална и хлъзгава стълба — влизашъ въ тъмна влажна стая, въ жгълъ на която, върху купчина парцали, лежи болната, покрита съ нѣкакви си дрипи. Блѣдни, мършави деца, треперейки отъ студъ, въпросително гледатъ на тебъ съ широко отворени очи. Цѣлия си животъ мжжътъ е прекаралъ въ работа по дванадесетъ и тринадесетъ часа въ денонощие, но както и да е, труда не му е останалъ; сега ето вече три месеца има, откакъ той е останалъ безъ работа. Безработица е имало и по рано. Тя се повтаря периодически всѣка година. Но тогава жената е работила съ надница . . . може би е перѣла вашитѣ ризи по половинъ левъ надница.

Но ето вече три месеца, откакъ тя не е ставала отъ леглото и ужасниятъ признакъ на сиромашията и глада заплашва съ смъртъ цѣлото семейство.

Какъвъ съветъ ще дадешъ ти на болната, г-нъ докторе? Ти, който знаешъ, че единстваната причина на нейната болестъ е недостатъка отъ храна и въздухъ? Добре приготвевъ бюфтекъ всѣкой день, разхождане на чистъ въздухъ, суха свѣтла стая? Каква ирония! Нима и безъ твоитѣ съвети тя не знае, че всичко това ѝ е нужно?

Ако ти съумѣешъ да спечелишъ довѣрие и поискашъ да заговоришъ съ това семейство, то ще ти разкаше, че въ съседната стая живѣе гладачка, която се измжчва отъ силна кашлица, че въ долния етажъ всички деца лежатъ въ безсъзнание, че перачката, която неотдавна се настанила въ избата, не ще дочака пролѣтътъ и, че въ съседнитѣ кѣщи е още по-лошо.

Какъвъ съветъ ще дадешъ ти на всички тия болни?

Добра храна, промѣна на климата, по-малко изнурителенъ трудъ? Ти не ще се решишь, разбира се, да направишь това и ще побързашь да си отидешъ съ разбито отъ скръбъ сърдце и съ проклятие на уста.

Ти се намирашь още подъ впечатлението на тази ужасна нищета, когато твоятъ другарь ти разказва, че току що за него билъ дошелъ лакей съ файтонъ. Той го откаралъ въ разкошния домъ на една свѣтска дама, изнурена отъ безсънни нощи, прекарала живота си надъ своя тоалетъ, въ визити, танци и безкрайни караници съ своя глупавъ мъжъ. Вашиятъ другарь ѝ препоръчалъ повече спокоенъ животъ, по-малко възбуждаща храна, повече разходки и свободни гимнастики, за да замѣни съ тѣхъ донейде производителния трудъ.

Една умира отъ това, че тя никога не е била сита и не си е отдѣхвала, друга — отъ това, че презъ цѣлия си животъ не е знаела какво нѣщо е трудъ! . .

Ако ти си една отъ тѣзи дребнави натури, които лесно се примиряватъ съ всичко и при вида на тия възмутителни факти се задоволятъ само съ нѣколко праздни съжаления и за успокоение взематъ чаша бира, тогава, разбира се, ти бързо ще свикнешъ съ тѣзи противоположности и ще се постарашъ по скоро да се настанишь въ редоветѣ на привилегированитѣ, за да не попаднешъ нѣкакъ въ числото на угнетенитѣ. Но, ако ти си „човѣкъ“, ако всѣко получено чувство се предава на съответствуващата ти постъпка, ако животинскитѣ инстинкти не сж задушили въ тебъ мислящето същество, тогава, излизайки изъ дома на нищетата и страданията, ще кажешъ: „Това е несправедливо, това не трѣбва да върви така! Трѣбва да се отстранятъ причинитѣ на болеститѣ, а не да се лѣкуватъ тѣ. Малко доволство, умствено развитие — и половината отъ болеститѣ ще изчезнатъ. Да захвърлимъ всички лѣкарства! Въздухъ, храна, по-малко изнурителенъ трудъ — ето съ кое трѣбва да почнемъ. Безъ това медицината е самоизмама и заблуждение!“

Ти, докторе, когото тежкия опитъ заставя да разберешъ истината, повтаряй ни всѣки день, че човѣчеството ще се изроди, ще погине, ако не бждатъ измѣнени условията на неговия животъ. Че твоитѣ лѣкарства сж безсилни, докато една грамадна частъ отъ човѣчеството прекарва своя животъ въ условия, противоположни на ония, които медицината изисква; че трѣбва да бждатъ изкоренени самитѣ причини на болеститѣ и, че има срѣдство за тѣхното изкореняване. Вземете вашия лѣкарски ножъ (скалпелъ), разсечете съвременното общество, отиващо по пътя на разложението и ни дайте да разберемъ, че смислениятъ животъ не е приказка и, че при ампутацията не може да се остави гангренысалия вече

членъ, когато опасността отъ зараза застрашава цѣлия организъмъ.

И ако твоето сърдце бие въ унисонъ съ сърдцето на човѣчеството, ако ти, като истински лѣкаръ, си способенъ да се вслушвашъ въ пулса на живота, то, при вида на народа, умиращъ отъ гладъ, на труловетѣ, пълнящи рудницитѣ, на осакатенитѣ тѣла, лежащи въ подножията на барикадитѣ, при вида на заточеницитѣ, отиващи да умратъ за своитѣ убеждения въ снѣговетѣ на Сибирь и по брѣговетѣ на тропическитѣ острови, въ хаоса на всемирната борба, съпровождана съ воплитѣ на победенитѣ и оргиитѣ на победителитѣ, при вида на ожесточената схватка на героизма съ страха, на вдѣхновението съ низостта, — нима ти можешъ да останешъ безучастенъ? Ти ще минешъ на страната на угнетенитѣ, защото ще знаешъ, че прекрасното, великото, съ една речъ, самия животъ е тамъ, гдето се борятъ за истината, за свѣтлината и справедливостта.

П. Кропотникъ
„Къмъ младитѣ“
изъ в. „Ескулапъ“

Д-ръ Кирилъ Йордановъ

За туберкулозата въ коститѣ

(По случай лѣтото)

Една отъ много разпространенитѣ болести е и тази. Тя е една форма отъ човѣшкото страшилище — туберкулозата. Индивидуалнитѣ специфичности, особеноститѣ на предизвиканиятъ я туберкулозенъ бацилъ, както и много още познати и непознати условия, правятъ, щото въ дадени моменти, при дадени индивиди, поражението да се локализира изключително въ коститѣ.

Причината за болестта е толкова известна, колкото и причината за туберкулозата въобще. Бацилитѣ могатъ да играятъ каквато си щатъ роля, но тѣ не могатъ да бждатъ меродавнитѣ фактори за размѣритѣ, които болестта е взела. Тукъ сж въ игра редица причини отъ друго естество, въ тѣсна връзка съ условията при които сж поставени да живеятъ широкитѣ народни маси; мизерията, която го души, тежкитѣ условия на работа, а още и онаследения зародишь на израждане. Тѣй или инѣкъ, борбата съ болестта е много тежка, защото трѣбва да се води по много линии и направления, а истински проведена, ще доведе, а и довежда, до социални конфликти.

За изхода на болестта, ако искаме да кажемъ нещо, то е, че можемъ да укоражимъ страдацитѣ съ това, че ъ

е сигурно излѣчима, стига да се постави болния, въ подходяща срѣда и подложи на правилень режимъ. Защото, ако има нещо характеризиращо я, то е **тенденцията й къмъ самозаздравяне**. А това е много за една болестъ.

Лѣкуването пъкъ е една много проста работа, не изисква особени апаратури, лѣкарства и тѣмъ подобни. Иска само срѣдства за създаване благоприятна за самооздравяването срѣда. Веднажъ писахме въ нашето списание „**Природенъ Лѣкаръ**“ нещо по този въпросъ. Тукъ ще се преповтори нещо отъ него, а и ще се допълнимъ.

Намираме за доста умѣстно да изложимъ накратко лѣчебнитѣ срѣдства предложени отъ трима немски автори, които минаватъ днесъ за едни отъ първитѣ специалисти по природно лѣкуване. Това сж Професоръ **Шьоненбергеръ**, Д-ръ **Болфъ**, и Д-ръ **Браухле**. И ето какъ предлагатъ тѣ да се лѣкува тази болестъ.

По професоръ **Шьоненбергеръ**: „Неуспѣхътъ на досегашното лѣкуване се дължи на това, че болестъта се третира като мѣстно заболяване, когато тя е тежко, общо страдание на цѣлия организъмъ“. Отъ тукъ е препоръчаното отъ него туй **общо лѣкуване**. Преди всичко трѣбва да се въведе **правилно хранене**. Досега, а и сега още, такива болни се хранятъ много неправилно. Претрупватъ се съ силна месна и животинска храна, често напълняватъ до подпухване. Това пъкъ води къмъ всестранно задушване и невъзможность къмъ оздравяване, защото се спъватъ лѣчебнитѣ процеси и реакции. Правилното хранене, което е предпоставка за оздравяване, е предимно вегитарианското. Всички видове зеленчуци и плодове, много отъ тѣхъ въ суровъ видъ, сж основата на храненето. Млѣкото, маслото и понѣкога месо или риба (ограничени до минимумъ — напримѣръ седмично единъ или два пжти само обѣдъ). Само тази храна е въ състояние да пречисти кръвта и я направи доброкачествена, което пъкъ е абсолютно необходимо за оздравяването. **Изпразването** на червата е друго важно условие. Предвидъ на това, че повечето хора страдатъ отъ запекъ, нужни сж специални грижи за изпразването. Какъ става това урегулирване всѣки знае, или може да научи отъ досегашната ни литература. **Слънцето**, като лѣчебенъ факторъ стои надъ всички приложения. Всѣкога и всѣкжде то трѣбва да се използва по правилата за слънцелѣчението. Цѣлото тѣло трѣбва да бжде изобилно облъчвано отъ слънчевитѣ лжчи, като болното мѣсто съ часове се излага на слънцето.

Водолѣчението и тукъ не остава не използвано. Два пжти седмично повишаваща половинъ, или цѣла баня съ четкане и следващо хладно облива. Солената морска вода е особено подходяща за тѣзи бани. Отъ тукъ и подходность

та на топлитѣ морски бани. Парнитѣ бани единъ пжть седмично. . . .

Мѣстното лѣкуване се състои въ специални приложения на болното мѣсто: Парния компресъ, горещата баня, прищиповия компресъ, парната струя, слънцето, сж приложения, които по често, или по-рѣдко, се прилагатъ паралелно съ общитѣ.

Д-ръ Браухле къмъ горното прилага още и следното: Компреси съ топла масъ. Компреси съ каша отъ **Болусъ абла** (отъ аптеката) съ оцетъ студена. Четкови масажи, въздушни бани. **Лежене** и пълень покой на болното мѣсто. Поливания по **Кнайпъ** и др.

А Волфъ освенъ горното и следното: Превръзки на течащи хистули съ листъ отъ подбѣлъ, който изсмуква гнойта. Държи много на леженето, покоя и напускане работата напълно.

Ето цѣлото наше снаряжение за лѣкуването на тази упорита болестъ. Остава вѣщото му комбиниране. За отлични резултати може всѣки да бжде сигуренъ. Имаме вече живи примѣри.

Единъ живъ примѣръ

(Къмъ статията костна туберкулоза)

Иванъ Петковъ

единъ ревностенъ последовател на природното лѣкуване. **Самонлѣкувалъ** се е отъ туберкулоза въ гръбначния стълбъ

съ студень обцесъ въ корема, като се е извадилъ отъ гроба отъ окаяното положение — едва подвиженъ съ патерици.

Ние познаваме тежкото състояние на болния. Познава го и цѣлия персоналъ на държавната болница въ Варна.

Днесъ напълно здразъ, съ цветуща вънкашность, той по цѣли дни работи въ нашата водолѣчебна баня.

Съ своята сръчность при всички приложения на природното лѣкуване и обширнитѣ си познания по природолѣчението, той очудва своя събеседникъ. **Единъ живъ примѣръ!**

Примѣръ за планъ при лѣкуването на бѣлодробна туберкулоза.¹⁾

(лекъ случай)

Трѣбва още тукъ да подчертая, че отъ направения прегледъ може да се твърди, какво, състоянието Ви е твърде добро и шансове за оздравяване има голѣми. Въ лѣкарства не хранете никакви надежди и спестете средствата и жизнени сили, които бихте изразходили по тѣхъ.

Откажете се отъ всѣкаква работа, най-малко за една година и се предайте изключително на лѣкуването си, което иска продължително и сериозно третирене.

Направете всичко възможно да се отдѣлите въ отдѣлна стая. Това ще Ви осигури достатъчно въздухъ и спокойствие.

Въздухъ. Чистъ въздухъ въ изобилие е предварително условие за оздравяването Ви. Прекарвайте денемъ, а и нощемъ, съвсемъ на открито въ градина, или подобно. При лошо време въ стая проветрявана често и достатъчно.

Сутринъ следъ ставане рано на открито направете си т. н. въздушна закуска. Изправете се и правете леки, не груби, дихателни упражнения презъ носа.

Сутринъ рано, още отъ затопленото легло, съблечете се голъ и се окжпете въ въздуха, оставате голъ като правите леки движения и изтривате съ сухи ржце кожата на цѣлото тѣло. Не е зле презъ това време и леко да изчетквате съ мека четка. Трае 5 — 10 минути споредъ времето и самочувствието.

Настаняването Ви, временно поне, въ балканъ съ борова гора, е твърде важно.

Избѣгвайте мъглата и влагата, както и просту яването.

Вода: Седмично измиване съ топла вода приключено съ леко четкане и кратко поливане съ отръпнала вода, изсушаване и лѣгане.

1) Единъ даденъ отъ насъ съветъ на такъвъ болень. Не става дума за шаблонно прилагане.

Три пѣти седмично правете си обжулвания съ мокри рѣце. Още въ затопленото лѣгло сутринъ натопете въ предварително приготвената вода рѣцетѣ и обжулете краката, рѣцетѣ, гърдитѣ и гърба и, безъ изсушаване, огънете се въ лѣгло топло. Добре е това да се прави отъ второ лице безъ да Ви уморява.

3 пѣти седмично измивайте краката до коленетѣ си съ хладка вода и тогава лѣгайте.

1 пѣтъ седмично гърденъ сгревающъ компресъ за три-раса.

1 пѣтъ седмично лекъ менящъ душъ. Това ще рече подлагате се на топълъ душъ 2 минути, следъ това на по-студенъ само секунда и това повтаряте три пѣти.

3 пѣти седмично седяща коремообтривна баня по Куне съ вода 32° С, траяне 5 м., като постепенно намалявате температурата и удължавате времето докато стигните 28° С и 10 минути траяне. Описване на тази баня е невъзможно тукъ, затова справете се съ литературата—Димковата книга—на рѣчникъ по природно лѣкуване издава книгоиздателство Природолѣчение Ст. Загора.

Работа: Всѣкакво физическо преуморяване е не за Васъ. Леки редовни разходки, както и леки обикновенни тѣлесни упражнения ежедневно или презъ день, съвсемъ кратко, сж отъ значение.

Почивка: наредете щото ежедневно да прекарвате най малко 3 часа въ лежене на открито, това направете известно време предъ обѣдъ и половината следъ обѣдъ.

Хранене: Добро хранене за закрепване съ предимно вегетарински режимъ, като месо и риба употрѣбавате само два пѣти седмично обѣдъ. Иначе орѣхи, медъ, масло, изобилно ядене сурови моркови, плодове, и гѣмъ подобни сокове отъ зеленчуци и плодове ежедневно по винена чаша. Кафе, чай, алкохолъ забранени.

Духомъ бждете бодъръ поддържайте весело настроение, вѣрвайте въ излѣкуването и не се подавайте на отчаяване. Представяйте положението си все по-добре, мислете постоянно за подобрението, което виждате ясно и така овладейте цѣлия си духовенъ миръ.

Най-сетне не забравяйте, че изхода на болестъта е въ Вашитѣ собствени рѣце и споредъ това, до колко Вие разбирате тайната на лѣкуването, не се увеличате въ криви пѣтища и до колко ще съумеете да овладеете изкуството да манипулирате съ подреденитѣ Ви по горе приложения, ще бжде и крайния резултатъ.

И гѣй, съ твърда вѣра въ излѣкуването, въ контактъ съ всесилнитѣ природни фактори, работете упорито за оздравяването си и бждете сигурни въ добрия резултатъ.

Двѣ снимки изъ водолѣчебния университетски институтъ въ Берлинъ
направени въ време на моята специализация.

Единъ боленъ въ сухо овиване.

Двама болни на парната струя и една дървена вана за четкови бани.

Какъ не трѣбва да бжде

Една отъ лансираниѣ до сега отъ насъ мисли е, че оповѣстванія, статии, даже и отъ професорски срѣди, въ полза и защита на нѣкое лѣкарство, не винаги почиватъ на безпристрастна научна приценка. Въ много, да не кажемъ повечето, случаи, всичко това се прави срещу заплащане отъ заинтересованата фабрика. Това е наистина жалко за една наука и съсловия въ които ржце е предоставено най милото — здравето. Жалко, но фактъ.

И ето, че и у насъ този начинъ на действие почна да взема завидни размѣри, благодарение масовото увличане на последъкъ у специалитетитѣ. И колкото да не желаемъ да оскърбяваме и оставимъ всѣки да просвѣщава както намѣри за добре, не можемъ да примѣлчимъ два факта:

Недавна въ единъ вестникъ се писа дълга статия въ полза на специалитетитѣ. Единъ лѣкаръ горещо защищаваше тезата, да се даде широка свобода за вносъ на специалитети въ страната ни. Споредъ него малко били допуснатиѣ у насъ и имало нужда отъ по-голѣми жертви за народното здраве, като се позволи вносъ на маса специалитети. Тъкмо въ време, когато и общество и вещи сж надали или се готвятъ да нададатъ повикъ противъ това масово разпространяване специалитетитѣ у насъ, четемъ съ прискърбие такава гореща защита.

Напоследъкъ пакъ отъ лѣкаръ, е издадена специална книга за защита лѣкуването съ магнезий подъ заглавие „Магнезий и живота“. Едно заглавие, което наистина може да накара много непросвѣтени да повѣрватъ, че живота, това е магнезия. Съ това лѣкарство се лѣкували какви ли не болести. Книжката е написана така убедително, че не малко ще се уловятъ на вждицата. Твърди се вжтре даже, че въ хранителнитѣ продукти нѣмало нужното количество магнезий и налагало се да се вкарва въ форма на лѣкарство. Излиза, че природата е създала човѣшкия организъмъ съ голѣми претенции за магнезии и сжщевременно е създала природа и хранителни продукти съ недостатъчно магнезий! Ние питаме само, възможенъ ли е такъвъ абсурдъ въ тѣй смислената, разумна и целесъобразна природа?

Нека читателя знае, обаче, че една парижка фабрика е пуснала въ продажба патентованъ магнезиевъ препаратъ Делбия зе.

Интересно е дали тази фирма има свое представителство у насъ и дали скоро нѣма да се позволи вноса на този специалитетъ, ако вече не е позволенъ.

По този случай далечъ сме отъ мисълта, че тази реклама се прави срещу заплащане, но длъжни сме да подчер-

таемъ, че подобно нещо ще усъмни много честномислящи у насъ. Даже и реакционата колегия на „Медицински вестникъ“ намеква на това подозрение. (бр. 8).

Обръщайки вниманието върху голѣмата опасност, ако се тръгне и у насъ изъ този път на заблуждение и съветваме нашитѣ последователи да внимавагъ!

Върви изправенъ!

Обикновено явление е да виждаме млади хора отъ двата пола да вървятъ почти прегърбени, отпуснати, безъ всѣкакъвъ изразъ на жизненостъ. Вредата отъ това вечно прегърбване за здравето не се нуждае отъ особено доказване.

Дългъ е на всѣки нашъ съдейникъ да бжде образецъ на изправено държание и ходене както и живостъ въ движенията.

Съдейникъ, който и днесъ още е прегърбенъ, не е още правилно приценилъ смисъла на нашето учение.

Горе главата, изправени раменетѣ!

Въпроси и отговори.

Противъ затлъстяването на корема.

На запитването отъ Стара Загора, съобщаваме, че мъркитѣ, които може да се взематъ при затлъстяване на корема сж сжитѣ препорѣчани при общо затлъстяване:

Подходящо приложение на постолѣчението и суроволѣчението. Ограничаване течноститѣ, храната. Физическа работа, тѣлесни упражнения, масажитѣ, особено на корема, сж отлични. Като специално действащо тукъ се явяватъ кормобтривнитѣ бани на Куне, една или две на день. Освенъ това, специалнитѣ коремни упражнения: въ лѣгнало на гръбъ положение дигане на краката, сѣдане и т. н. Коременъ компресъ за презъ нощъта и много други подходящи приложения действащи въ горния духъ, ще дадатъ резултатъ, стига да се постоянства достатъчно енергично и продължително.

Вече шестъ години

откакъ сложихме началото на движението и отпочинахме издаването на „Природенъ лѣкаръ“. Нѣма да приповтаряме казаното до сега. Нѣма да обръщаме вниманието Ви върху материала, който сме дали. Приценете сами всичко. Истина е всѣки случай, че поднесеното до сега е било за читателя съвсемъ ново, е въ реформаторски духъ, и наистина

ново върху развалинитѣ.

Жадуващия за знания и новости не може въ никой случай да не изпитва наслада при всѣки новъ брой. Апатичния къмъ такова една реформаторско свѣтовно движение, е апатиченъ и къмъ самия животъ. Него нищо не може да затрогне, още по-малко нашето учение. Къмъ тѣхъ и дума не казваме.

Но ти прогресивно-мислящъ читателю, къмъ тебе отправяме апела си. Не отстъпвай отъ посочениятъ вече пътъ, продължавай да поглъщашъ жадно новоститѣ. Обогаत्याвайте неспирно знанията си, защото само въ знанието е преуспѣването. Всѣка стотинка дадена за поука е хиляда вложена за въ случай на нужда.

Седмата година ще имате още по разнообразенъ материалъ. Ний денемъ и ношемъ ще работимъ за да не пропуснемъ нищо изъ науката, безъ да го направимъ достойниче Вамъ.

Упорития трудъ е отъ насъ. Дадохме достатъчно доказателство за годностъ къмъ такъвъ. Отъ Васъ желаемъ и новата година да ни даде материалната си и морална подкрепа. Нека пребъде **Природенъ Лѣкаръ**, защото той е залога за прераждането на българщината.

Отчитайте се още сега и дайте ни поне единъ новъ платенъ абонатъ.

Нашето движение.

ПРОТОКОЛЪ

За основаване въ гр. Станимака клонъ отъ дужество „Природолѣчение“

Днесъ на 17 май 1934 г. ние долуподписанитѣ граждани отъ гр. Станимака, се събрахме въ салона на учил. „Патр. Ефтимий“, за да размениме съответнитѣ мисли и основеме клонъ въ града ни отъ д-во „Природолѣчение“. Водими отъ належашитѣ за всеки просветенъ човекъ идеи за природосъобразенъ животъ и свързаното съ него природолѣчение, ние всички — единни въ своитѣ помисли и прояви — считаме, че природата е най-великата учителка-възпитателка на човѣчеството: че презъ строгото и неуклонно следване на нейнитѣ закони и разбирање красотата ѝ, ние ще се научиме да живѣеме оползотворено и осмислено; ще се научиме да живѣеме истински: честно, искрено, сърдечно. Чрезъ природосъобразния животъ ние ще се върниме, както каз а голѣмия философъ Ж. Ж. Русо, назадъ къмъ природата, къмъ истинската култура здраве и нравственното усъвършенствование: ще се спречелиме съ природата и никога вече не ще се разделиме

отъ нея защото тя е нашата прародина — майка-учителка, тя е която гони отъ насъ злото като помисълъ или чувство съ невидимата си магическа пръчица и ни сочи истинскитѣ по-висши прояви на животъ.

Ржководими отъ идеитѣ за такива именно висши прояви на животъ, желяеики да работимъ както за своето, така и за чуждото добро, за да бждемъ полезни за обществото и за себе си — да укрепиме нашето здраве и това на народа си, да бждемъ по-добри, по-здрави, по-уравновесени и по-жизнерадостни — както е казалъ Алеко Константиновъ — ние, всички долуподписани граждани въ днешното събрание, следъ обмяна на съответнитѣ мисли и прочитане на устава на културно-просвѣтното дружество за природосъобразно живене и лѣкуване въ гр. Варна, единодушно решихме да основеме въ гр. Станимака клонъ отъ д-во „Природолѣчение“. основавайки този клонъ, съгласно постановленията на горепоменатия уставъ, пристѣпихме къмъ изборъ на настоятелство и контролна комисия. При явното гласуване на всички присѣствающии съ абсолютно болшинство се избраха следнитѣ лица:

I За управително тѣло

Председателъ — Д-ръ Кирилъ Йордановъ отъ гр. Варна

Подпредседателъ - Свещ. Михаилъ Христовъ.

Секретарь-касиеръ — Юрданъ Точевъ.

Съветници: 1. Иванъ Шекеровъ 2. Димитъръ Груевъ

II Контролна комисия

Манчо Атанасовъ, Соломонъ Сасоновъ, Манолъ х. Ганчвъ

Следватъ подписитѣ на 16 члена.

Б. Р. Ето, че имаме още едно ново Д-во „Природолѣчение“. Нека тамъ кждето имаме нѣколко съмишленици да образуватъ Д-во, или група и ни пратятъ протоколи.

Доставете си година пета

отъ списание „Природенъ лѣкаръ“, отъ която имаме ограничено количество и което е отъ интересъ за интересуващитѣ се. Доставя се съ намалена цена 50 лева.

Ето и интересното му съдържание:

1) Едно пътуване презъ Югославия, 2) Лѣкуване магарешката кашлица, 3) Язаа въ стомаха, 4) Суроватката като лѣкарство, 5) Болки въ кръсга, 6) Метода на Кнайпъ, 7) Горещи промивания на гърлото, 8) Презъ Унгария, 9) Болестъта лещянка, 10) Природно лѣкуване на очно болнитѣ 11) Единъ смъртенъ случай отъ противотуберкулозната ваксина на Калметъ—едно дисциплинарно дѣло, 12) Апендицитъ, възпаление на яйчницитѣ следствие отъ триперъ успѣшно излѣкуване по природния методъ, 13) Спанака, лука и трицитѣ като лѣкар-

ства въ природолѣчението, 14) Нѣколко билки за лѣкуването на кашлици, анемия, диабетъ, подагра, глисти, бѣбречни камъни, кръвохранене и т. н. 15) Противъ оперирането на сливицитѣ, 16) Кратки познания за устройството на човѣшкото тѣло, 17) Моето пѣтуване презъ Чехославия, 18) Сокове отъ растерия и чай отъ билки като лѣкарства, 19) Лимона като лѣкарство, 20) Противъ заушка, 21) Борбата съ шумолене въ ушитѣ, 22) Лѣкуване съ дистилирана вода, 23) Краткъ курсъ по хигиената на тѣлеснитѣ функции и системи, 24) Коремнъ тифъ и лѣкуването му, 25) Наследствена захърна болестъ въ ржцетѣ на природния лѣкаръ, 26) Здрава храна, 27) Единството на болеститѣ по учението на Куне на научна база, 28) Миокардитъ, артериасклероза и лѣкуването имъ, 29) Заразителнитѣ болести отъ гледна точка на природното лѣкуване, 30) Содолѣчение на ревматизма, подагра и подобнитѣ имъ, 31) Къмъ реформи и възходъ, 32) Първата водолѣчебна баня въ България - единъ отличенъ опитъ на практика, 33) Диланката като лѣкарство, 34) Противъ инсулина, 35) Противъ ваксинацитѣ, 36) Скрофулозата, 37) Хеморидитѣ и лѣкуването имъ, 38) Златнитѣ правила на живота, 39) Моята специализация въ голѣмата болница за природно лѣкуване въ Берлинъ, 40) Какъ да си сабираме лѣчебни билки, 41) Първа помощъ при злополуки, 42) Зѣчно е чернодробно заболяване, 43) Копривата като храна и лѣкарство, никотина като отрова, 44) Какво да правимъ при падане на косата, сухата и мокреша екзема, 45) Червения кантарионъ като лѣкарство, 46) Впечатления изъ природнитѣ болници на Луи Куне, на Зигфридъ Мьолеръ, на Лааманнъ и други въ Германия, 47) Разширенъ стомахъ, 48) Вжтрешна чистота, 49) Физическа работа и здравето, 50) Единъ режимъ за презъ лѣтото, 51) Навиване на пѣпа отъ научна гледна точка, 52) Коженъ сърбежъ, копривенъ изривъ, брадавици, магарешка кашлица, 53) Чесънътъ, домашна аптека и други.

Ето драги читателю подробно разгледани 53 въпроси въ връзка съ Вашето здраве, които познания можете да имате само срещу 50 лв. Може ли да не проявите интересъ къмъ горния обширенъ новъ материалъ изъ областта на природното лѣкуване? Пратете веднага 50 лв. за да ги получите.

Революция въ Германия

Хитлерова Германия е отпочнала борба противъ лѣкарственото лѣкуване

Въ началото на тоя месецъ най-близкия помощникъ на Хитлеръ, Рудолфъ Хесъ, е излѣзълъ съ единъ докладъ, въ който осъдилъ „научната медицина“ и приканилъ германския народъ да се върне къмъ природното лѣчение.

Докладътъ на Хесъ е послужилъ за сигналъ на една организирана кампания срещу медицинската наука. Кулминационниятъ пунктъ на тая кампания е една публична лекция на мюнхенския проф. Людвикъ Енингеръ, прочетена предъ 10-хилядна аудитория.

Проф. Енингеръ се нахвърлилъ срещу рационалистическата медицина, която знае „само да трови човѣшкия организъмъ съ инъекции“.

— На нѣмския народъ инжектираха вещества, взети отъ свинска кръвъ — възкликъль професорътъ — и съ това създадоха у него една тежка наследствена маса.

По мнението на Енингеръ, съвременната медицина се е върнала къмъ средновековната фармакопеа и лѣкува съ шарлатански срѣдства. Настъпило е време да се освободи тя отъ тая язва. Време е вече да се захвърли „канибалското“ лѣчение, подъ влиянието на което чезне божествениятъ готически духъ на германската раса. Време е вече Германия да се върне къмъ методитѣ на севернитѣ германци, на които лѣчебнитѣ срѣдства сж доставяни отъ самата природа.

*
**

Въведена и узаконена е титлата „Природенъ Лѣкаръ“ въ Германия. До сега лѣкарскитѣ организации бѣха забранили това титуловане поради нѣкакви си „етични“ съображения, като непристойно звание за лѣкаря. Днесъ Хитлерова Германия официално нареди обединението на всички напуснали алопатичната медицина лѣкари и отдали се на биологичното (природното) лѣкуване въ единъ общъ съюзъ съ звание Природни Лѣкари.

Всички лѣкарства сж вредни

Професоръ А. Шолтцъ за вредитѣ отъ бисмутовитѣ лѣкарства.

„ . . . Особено французки автори обръщатъ вниманието върху това, че бисмутовитѣ лѣкарства даватъ често нежелателни действия. На що се дължи това често увреждане, дали на специфичността на прилаганитѣ лѣкарства, или на особена диспозиция и чувствителностъ на тамошното население (значи цѣла Франция) остава неразрешено.

По главнитѣ отъ пораженията които причиняватъ сж следнитѣ:

1) Още нѣколко часа следъ инъекцията настѣпва втрисане, температура, главоболне, повръщане, болки изъ цѣлото тѣло, стазитѣ.

2) Силни кожни изриви придружени съ признаци на об-

що неразположение, които се явяват веднага следъ нѣколко инжекции (такива изриви се наричатъ токсични вследствие отравяне)

3) Нѣколко часа следъ инжекцията се явява сии..о възпаление на лигавицата на устата и венцитѣ придружено съ температура, болки и т. н. Всичко това сж обикновени явления особено при интравенозни инжекции (направо въ кръвта)

4) Следъ нѣколко инжекции отведнажъ се появява подуване възпаление на мѣстото, болки, температура съ всички признаци на флегмона (дълбоко гнойно възпаление)

5) Освенъ гореизброенитѣ поражения се явяватъ и чисто токсични (дължащи се на общо отравяне) признаци. „Рѣдко“ ставатъ поражения на бжбрецитѣ на храносмилателния каналъ на черния дробъ (остана ли незасегнатъ органъ?).

6) Най сетне особено при иритирана (увредена) нервна система се появяватъ чисто церебрални явления (говорящи за поражения на централния мозакъ).

Покрай увреждането на бжбрецитѣ съ явни признаци на възпаление, имаме най-разнообразни разстройства на храносмилателния каналъ.

Изъ Th. G. 1929 год, стр. 26

Б. Р. Поуката за нашитѣ читатели е: Когато ще си позволите да вземете нѣкое, питайте дали съдържа бисмутъ.

Хуморъ

Лѣкарътъ: Какъ, Вие се боите да не бждете живъ погребанъ? Не, не, при моего лѣкуване подобно нѣщо е напълно изключено!

* *

Лѣкарътъ на беднитѣ: Какъ сж болнитѣ?

Прислужничката: Единадесетъ починаха!

Лѣкарътъ: Само единадесетъ? Че азъ дадохъ лѣкарства за дванадесетъ!?

Прислужничката: Да, но единиятъ отказа да вземе лѣкарството!

* *

Пациентътъ: Видите ли г нъ докторе? Кракътъ който искахе да ми отрежете, оздраве напълно!

Лѣкарътъ: Да, но пакъ може да Ви заболи, а при моего лечение това щѣше да е изключено!

Изъ вестникъ „Ескулапъ“

Съмъ лѣкующъ лѣкаръ на детето на едно познато семейство въ Варна. Отсъствувамъ за два дни отъ града и

при нужда повикали единъ мой „колега“. На отговора имъ, че азъ съмъ лѣкующия лѣкаръ, „колегата“ отговаря: Нима госпожо Вие не искате да се лѣкува детето ви по „научната медицина“. . .

*
*
*

Какво правите тукъ безъ докторъ, когато сте болни?
— Умираме си така — отъ само себе си!

*
*
*

— Каква е разликата между алопатия и хомеопатия?
— Тази, че при хомеопатията се умира отъ болестъта, а при алопатията — отъ лѣкарствата!

*
*
*

Жената на болния лѣкаръ: Да викнемъ тогава нѣкой твой колега?

Лѣкарътъ: Нѣма нужда. Нали знаешъ, че ние се таксуваме единъ другъ като шарлатани!?

Любезни читатели, драги съидейници,

ето, че съ Вашата подкрепа, ние благополучно привършихме шестата година. Нека съ сжщата преданность отпочнемъ подготовката за седмата, като още сега се отчетете и запишете по единъ абонатъ.

На работа за преуспѣване на дѣлото ни!

Дайте ни адреси на познати и близки, които биха се интересуваели отъ новото учение. Ще имъ пратимъ въ началото на седмата година пробни вроеве.

Събирайте абонати, пласирайте списанието.

За гости на Варна подъ наемъ.

даваме отдѣлни стаи въ града и срѣдъ природата въ лозята въ собствена вила. Сжщо и повече стаи съ кухня за семейно или групово използване. Желаящитѣ могатъ да получатъ подробности чрезъ редакцията. Могатъ сжщо така да се ангажирватъ още сега за точно опредѣлено време отъ сезона.

Всички лѣтуващи при насъ ще бждатъ подложени на системни приложения за всестранно прераждане — могатъ да бждатъ деца и възрастни.

„Реформа“ - Хаферфлокенъ

Овесенъ болгуръ (квакеръ), овесени луспи, овесено брашно и др. п.

Хранителни продукти отъ най-хранителното зърно — овесътъ, се произвеждатъ вече въ България на достъпни цени. Въ храната на страдащитъ отъ запекъ и хеморонди, овесенитъ препарати играятъ една незаменима хранителна и лѣчебна роля.

„Reforma“ - Haferflocken

За болния стомахъ и черва, при стомашната язва, диария, колита като диетична храна е много необходимъ.

Най-подходяща храна за кърмачета, малки деца и старци. 100 грама сж хранителни колкото 220 гр. месо, или 6 яйца, или 550 гр. млѣко

Първо българско производство и на продукти отъ царевица (царевични луспи), жито, ржжъ; ечмикъ и др. житни зърна. Детски хранителни брашна съ млѣко, какао малцъ и др., които напълно замѣстватъ чуждестраннитъ такива.

Изработватъ се отъ майсторъ, специализиралъ се въ Германия

Произвежда: Българска Здравна Реформа

ул. „Солунска“ 49 — София

ДАМИ И ГОСПОЖИЦИ

Ржководѣлниятъ магазинъ

== „Мосачо“ ==

ул. „Царъ Борисъ“ 17, до аптека Ф. Георгиевъ се **откри**. По този случай продава всичко съ чувствително намалени цени. Пристигнаха най-модернитъ копчета за палта и гарни. Ластиси за корсети и голѣмъ изборъ дантели.

Посетете и се увѣрете!

На клиентитъ давамъ журнали на безплатно домашно употребление

МОДНИ ЖУРНАЛИ

МОДНИ ЖУРНАЛИ

До _____

гр. _____

Благодаря

на всички, които имаха любезността, да ме поздравят по случай именния ми день 24 май. Д-ръ К. Йордановъ

Излезе отъ печать III и IV часть отъ

Наржчника по природно лѣкуване

ЦЕНАТА МУ Е 95 ЛВ. ДВЕТЪ ЧАСТИ.

Всички притежаващи първитѣ части трѣбва да си го доставятъ.

Съ това полѣзваме едничката пълна, обширна книга на български по природно лѣкуване. Нека стане настолна книга на всѣки пробуденъ и интелигентенъ човѣкъ.

Доставя я редакцията въ предплата.

Д-ръ Кирилъ Йордановъ

редакторъ на списание „Природенъ Лѣкаръ“ и председателъ на д-во „Природолѣчение“ въ Варна

_____ приема болни _____

ул. „Дебъръ“ № 10 (срещу еврейското училище) — Варна.

СПЕЦИАЛНИ ЧЕТКИ СПЕЦИАЛНИ

за четкови масажи, четкови бани и четкови душеве.
Доставя редакцията. 50 лева една. Съ пощенски
разноски 60 лева. Доставете си я!!